

Datum van
inontvangstneming

:

15/04/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-176/25 – 1

Zaak C-176/25 [Steizer]ⁱ

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 maart 2025

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

24 februari 2025

Verweerster en appellante:

IU

Verzoekster en geïntimeerde:

BT

[omissis]

OBERLANDESGERICHT DÜSSELDORF

BESLISSING

In het geding tussen

IU [omissis]

verweerster en appellante,

[omissis]

en

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

BT [omissis]

verzoekster en geïntimeerde,

[omissis]

heeft de twintigste Zivilsenat (burgerlijke kamer) van het Oberlandesgericht Düsseldorf (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Noordrijn-Westfalen, Düsseldorf, Duitsland) op 24 februari 2025

als volgt beslist:

I.

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

II.

Het Oberlandesgericht Düsseldorf stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende vragen over de uitlegging van artikel 8, lid 1, van verordening (EG) nr. 864/2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (hierna: „Rome II”):

1. Moet artikel 8, lid 1, Rome II aldus worden uitgelegd dat het recht van het land waarvoor bescherming wordt gevorderd, ook van toepassing is op de vraag van de (formele) geldigheid van de overdracht van exclusieve gebruiksrechten op foto's door de auteur aan de gebruiksgerechtigde?

2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord: wordt de vraag van de (formele) geldigheid van de overdracht van exclusieve gebruiksrechten op foto's door de auteur aan de gebruiksgerechtigde beheerst door het recht van de overeenkomst en bijgevolg door de artikelen 4 en 11 van verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (hierna: „Rome I”)?

Motivering

A)

- 1 Verzoekster verkoopt in Cottbus (Bondsrepubliek Duitsland) onder de handelsnaam [omissis] via internet, onder meer via het verkoopplatform „ebay”, accessoires voor auto's, waaronder automatten. In de periode van april 2014 tot en met april 2018 heeft zij bij mondelinge overeenkomst een professionele fotograaf [omissis] meerdere malen opdracht gegeven om voor [haar onderneming] ten behoeve van verkoopaanbiedingen op internet foto's te vervaardigen van de te koop aangeboden automatten. [De fotograaf] is een Pools staatsburger die een

fotostudio exploiteert in Dąbrowa Górnicza (Polen). Na het vervaardigen van de foto's in de fotostudio van [de fotograaf] in Polen heeft de fotograaf steeds op de dag van de opname aan de echtgenoot van verzoekster een USB-stick overhandigd met de foto's van de automatten om te worden gebruikt voor de verkoop van automatten door [de firma]. Over het gebruik of de overdracht van gebruiksrechten van de [door de fotograaf] vervaardigde foto's aan verzoekster werd niets schriftelijk overeengekomen. Evenmin werd overeengekomen welk recht van toepassing was op de opdrachtverstrekking aan [de fotograaf] en de overdracht van gebruiksrechten.

In de periode van februari tot en met maart 2018 heeft verweerster via „eBay” verschillende automatten aangeboden en ter illustratie van de verschillende aanbiedingen gebruik gemaakt van de door [de fotograaf] in opdracht van verzoekster vervaardigde foto's.

- 2 Verzoekster ziet in de publicatie van foto's op internet door verweerster een inbreuk op haar rechten op het gebruik van de foto's.
- 3 Overeenkomstig de vordering heeft het Landgericht (rechter in eerste aanleg) verweerster veroordeeld tot staking en informatieverstrekking alsook tot betaling van aanmaningskosten. Het is ervan uitgegaan dat de foto's overeenkomstig § 72 van het Urheberrechtsgesetz (Duitse auteurswet; hierna: „UrhG”) beschermd waren en dat de fotograaf de exclusieve rechten op het gebruik van de foto's rechtsgeldig aan verzoekster had overgedragen. Verweerster had deze gebruiksrechten geschonden door de foto's zonder toestemming van verzoekster overeenkomstig § 19a UrhG voor het publiek beschikbaar te stellen. Bijgevolg kon verzoekster op grond van § 97, lid 1, UrhG jegens verweerster een recht op staking van de beschikbaarstelling van de foto's aan het publiek alsmede afgeleide rechten uit hoofde van § 242 BGB (verstrekking van informatie) en § 97a, lid 3, eerste volzin, UrhG (vergoeding van precontentieuze advocatenkosten) invoeren.
- 4 Verweerster heeft tegen deze veroordeling hoger beroep ingesteld. Zij is van mening dat verzoekster geen procesbevoegdheid heeft, omdat er geen sprake is van een geldige overdracht van de exclusieve rechten op het gebruik van de litigieuze foto's door de fotograaf [omissis] aan verzoekster. In dit verband voert verweerster aan dat de geldigheid van de overdracht van de exclusieve rechten op het gebruik van de foto's wordt beheerst door het Poolse recht, aangezien volgens artikel 4, lid 2, Rome I moet worden aangeknoopt bij het recht van de overeenkomst. Aangezien de kenmerkende prestatie van de overeenkomst – het vervaardigen van foto's door een Poolse fotograaf en de aansluitende overdracht van de gebruiksrechten alsmede de sluiting van de overeenkomst – in een fotostudio Polen is verricht, is op grond van het recht van de overeenkomst en artikel 11, lid 1, Rome I het Poolse recht van toepassing. Volgens artikel 78 van het Poolse burgerlijk wetboek en artikel 53 van de Poolse auteurswet moet de overdracht van rechten op het gebruik van auteursrechtelijk beschermde foto's schriftelijk worden overeengekomen. Verzoekster is daarentegen van mening dat in casu het Duitse recht van toepassing is, aangezien het

beschermingslandbeginsel, dat is gecodificeerd in artikel 8, lid 1, Rome II ook van toepassing is op de beschikking over het exclusieve gebruiksrecht (zogenaamde Spaltungstheorie). Aangezien in de Bondsrepubliek Duitsland een inbreukmakende handeling is verricht en het gebruiksrecht op de foto's dus ook in Duitsland is overgedragen, valt ook de overeenkomst inzake de overdracht van de gebruiksrechten in zoverre onder het Duitse recht.

Prejudiciële vragen

- 5 De prejudiciële vragen zijn doorslaggevend voor de beslechting van het hoofdgeding. Beslissend voor het geschil is, of moet worden aangeknoopt bij het recht van de overeenkomst dan wel of het toepasselijke recht wordt beheerst door het beschermingslandbeginsel.
- 6 Indien men aanknoopt bij het recht van de overeenkomst zou de overdracht van de exclusieve gebruiksrechten op de foto's aan verzoekster vallen onder het Poolse recht. Volgens verweerder wordt hierin bepaald dat de overdracht van exclusieve gebruiksrechten op foto's schriftelijk moet worden overeengekomen. Indien men uitgaat van het beschermingslandbeginsel zou het Duitse recht van toepassing zijn, omdat de schending heeft plaatsgevonden op het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland. Naar Duits recht is de vormvrije, met name mondelinge overdracht van exclusieve gebruiksrechten op foto's rechtsgeldig. Bijgevolg zou het vonnis in eerste aanleg eventueel moeten worden herzien, indien gebruiksrechten op foto's naar Pools recht niet rechtsgeldig kunnen worden overgedragen op basis van een mondelinge overeenkomst tussen de auteur en de gebruiker, aangezien er in dat geval geen geldige overdracht van de gebruiksrechten aan verzoekster zou hebben plaatsgevonden.
- 7 In de relevante rechtsliteratuur is omstreden of de beschikking over het gebruiksrecht op auteursrechtelijk werken aanknoopt bij het recht van de overeenkomst (zogenaamde Einheitsstheorie; Raue in: Dreier/Schulze, *UrhG*, 8e oplage 2025, voor § 120, punt 81; OLG München, MMR 2023, 974; OLG Hamburg GRUR-RS 2013, 16539 – Möbelklassiker; Schrickner/Loewenheim/Katzenberger/Metzger, *Urheberrecht*, 6e oplage 2020, voor § 120, punt 152; Nordemann-Schiffel in: Fromm/Nordemann, *Urheberrecht*, 13e oplage 2024, opmerking vooraf bij §§ 120 e.v., punt 83) dan wel of overeenkomstig de zogenaamde Spaltungstheorie enkel de verbintenisscheppende handeling onder het recht van de overeenkomst valt, terwijl de goederenrechtelijke handeling onder het recht van het beschermingsland valt (Martiny in: *Münchener Kommentar zum BGB*, 8e oplage 2021, artikel 4 Rome I, punt 252; OLG München ZUM 1999, 653; Pütz, *IPRAax* 2005, 13; Staudinger/Magnus, *BGB*, herziene versie 2021, Rome I artikel 4, punt 536; Köhlerin: *beck online Großkommentar*, versie van 1 december 2024, artikel 4 Rome I, punt 348; v. Welser in: Wandtke/Bullinger, *Urheberrecht*, 6e oplage 2022, voor §§ 120 e.v., punt 22). Voor de toepasselijkheid van het recht van de overeenkomst pleit het feit dat volgens artikel 14, lid 1, Rome I het zakelijke deel

van de overdracht eenvormig wordt onderworpen aan het recht van de overeenkomst van de onderliggende handeling.

[omissis]